

23. 2. 2023
RSV KPOV, Praha

REVIZE SMĚRNICE O ČIŠTĚNÍ MĚSTSKÝCH ODPADNÍCH VOD

MGR. TOMÁŠ GREMLICA

HISTORIE SMĚRNICE

- Směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. 5. 1991 o čištění městských odpadních vod (Urban Waste Water Treatment Directive – UWWTD) vstoupila v platnost před 32 lety
- V důsledku prosazování požadavků směrnice v praxi došlo v období 1990–2014 ke snížení znečištění ve vypouštěných, vyčištěných odpadních vodách
  - BSK₅ o 61 %;
  - celkový N o 32 %;
  - celkový P o 44 %.
- V současnosti je 98 % odpadních vod v EU efektivně shromažďováno a odváděno a 92 % náležitě čištěno
- Požadavky směrnice byly primárně zaměřeny na centralizované systémy shromažďování, odvádění a čištění odpadních vod v aglomeracích produkujících zátěž na úrovni 2000 EO a více
- Aktuálního stavu bylo dosaženo účinnou podporou členských států z finančních nástrojů EU a uplatňováním přísných sankcí

DŮVODY REVIZE SMĚRNICE

■ Zbývající znečištění

- produkované v aglomeracích pod 2000 EO;
- z odtoku srážkových vod z urbanizovaných území;
- z přepadů odlehčovacích komor při přívalových a dlouho trvajících silných srážkách;
- z individuálních systémů čištění odpadních vod.

■ Nedostatečné sladění směrnice s cíli politiky EU v oblasti Zelené dohody (EU Green Deal)

- snižování produkce emisí skleníkových plynů;
- snižování velké energetické náročnosti procesů čištění odpadních vod;
- opětovné využívání vyčištěných odpadních vod;
- využívání surovinového a energetického potenciálu kalů z čištění odpadních vod.

■ Nedostatečná a velmi rozdílná úroveň managementu v jednotlivých členských státech

- provozování stokových sítí a ČOV;
- prosazování principu „znečišťovatel platí“;
- úroveň a efektivita monitoringu a předávání zpráv s výsledky (digitalizace).

DŮVODY REVIZE SMĚRNICE

Nové problémy

- mikropolutanty v odpadních vodách (výrobky farmaceutického průmyslu a prostředky pro osobní péči;
- monitoring epidemických a pandemických faktorů v odpadních vodách;
- zavedení schématu rozšířené odpovědnosti výrobců a dovozců (Extended Producer Responsibility - EPR).

Nedostatečné sladění směrnice s aktuálními poznatky vědy a s technologickým vývojem

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- V roce 2019 bylo dokončeno podrobné hodnocení směrnice v rámci programu REFIT, které Evropská komise publikovala
- Dne 26. 10. 2022 zveřejnila Evropská komise návrh revize směrnice Rady 91/271/EHS ze dne 21. 5. 1991 o čištění městských odpadních vod
- Text směrnice byl rozšířen z původních 20 článků a 3 příloh na 35 článků a 8 příloh
- Kromě cílů v oblasti ochrany životního prostředí byly nově zavedeny cíle v oblastech
  - ochrany veřejného zdraví;
  - snižování emisí skleníkových plynů;
  - správy a transparentnosti vodohospodářského sektoru;
  - přístupu k hygienickým a sanitárním zařízením;
  - monitoringu shromažďování, odvádění a čištění odpadních vod.
- Evropská komise v návrhu požádala o pravomoc pro vydání celkem 16 předpisů v přenesené pravomoci (delegate acts, implementation acts)

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- Jednání Pracovní skupiny Rady J.I pro životní prostředí zaměřené na návrh revize směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod
  - **4. 11. 2022** (představení návrhu EK, konkrétní výhrady ČS, písemné komentáře 15 ČS);
  - **2. 12. 2022** (nová, podrobná prezentace návrhu EK s reakcemi na výhrady, připomínky a dotazy, všeobecné výhrady ČS k termínu přezkoumání návrhu a ke stanoveným cílům;
  - **13. 1. 2023** (projednání článků 1 – Předmět úpravy, 2 – Definice, 3 – Centralizované stokové systémy a ČOV, 4 – Individuální nebo jiné vyhovující systémy ČOV, 5 – Integrované plány hospodaření s městskými odpadními vodami, 6 – Sekundární čištění);
  - **27. 1. 2023** (projednání článků 7 – Terciární čištění, 8 – Kvartérní čištění, 9 – Rozšířená odpovědnost výrobců a dovozců, 18 – Hodnocení a řízení rizik, 21 – Monitoring, 13 – Místní klimatické podmínky).

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

- Jednání Pracovní skupiny Rady J.I pro životní prostředí zaměřené na návrh revize směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod
  - **6. 2. 2023** (projednání článků 10 – Minimální požadavky na organizace odpovědnosti výrobců, 11 – Energetická neutralita čistíren městských odpadních vod, 20 – Kaly z čistíren městských odpadních vod, 15 – Opětovné využívání vody a vypouštění městských odpadních vod, 14 – Vypouštění odpadních vod z jiných zdrojů než z domácností, 16 – Biologicky rozložitelné odpadní vody z jiných zdrojů než z domácností, 17 – Dohled nad městskými odpadními vodami).
- Rada ministrů životní prostředí zaměřená na projednání politických souvislostí a důsledků návrhu revize směrnice Rady 91/271/EHS o čištění městských odpadních vod – **16. 3. 2023**

POSTUP REVIZE SMĚRNICE

● Předběžné termíny projednávání legislativního návrhu EP

- **27. 4. 2023** projednání návrhu zprávy;
- **5. 5. 2023** lhůta pro předložení pozměňovacích návrhů;
- **24. 10. 2023** hlasování o návrhu zprávy;
- **20. 11. 2023** hlasování na plénu.

ZÁSADNÍ PROBLÉMY REVIDOVANÉ SMĚRNICE VNÍMANÉ ČS EU

- Rozšíření působnosti směrnice na aglomerace nad 1000 EO
  - v období platnosti původní směrnice 1991–2023 měly být zajištěny centralizované stokové systémy a ČOV se sekundárním čištěním v 713 obcích nad 2000 EO. Do 31. 12. 2030 by takto mělo být vybaveno dalších 782 obcí.
- Terciární čištění – snižování množství N a P v odpadních vodách
- Energetická neutralita čistíren městských odpadních vod
- Opětovné využívání vyčištěných odpadních vod, mj. i k závlahám v zemědělství
- Využívání kalů z čistíren městských odpadních vod
- Kvartérní čištění – snižování množství mikropolutantů
- Nereálné termíny a extrémně vysoké náklady

**DĚKUJI
ZA POZORNOST**

Mgr. Tomáš Gremlica, e-mail: tomas.gremlica@mze.cz, tel.: 221 812 472